

**EUROPEJSKA KOMISJA
PRZECIWKO RASIZMOWI I NIETOLERANCJI**

**ZALECENIE NR 9 DOTYCZĄCE
OGÓLNEJ POLITYKI ECRI**

W SPRAWIE WALKI Z ANTYSEMITYZMEM

PRZYJĘTE W DNIU 25 CZERWCA 2004

Strasburg, 9 września 2004 r.

Secretariat of ECRI
Directorate General of Human Rights and Legal Affairs
Council of Europe
F - 67075 STRASBOURG Cedex
Tel.: +33 (0) 3 88 41 29 64
Fax: +33 (0) 3 88 41 39 87
E-mail: combat.racism@coe.int

Odwiedź naszą stronę: www.coe.int/ecri

Europejska Komisja przeciwko Rasizmowi i Nietolerancji:

Mając na względzie art. 14 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka;

Mając na względzie Protokół Nr 12 do Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, który zawiera ogólną klauzulę niedyskryminacji;

Mając na względzie orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka i przypominając, że Trybunał uznał, iż podważanie zaistnienia zbrodni przeciwko ludzkości popełnionych pod rządami reżimu narodowo-socjalistycznego to jedna z najbardziej surowych form rasowego zniesławienia i namawiania do nienawiści do Żydów oraz że zaprzeczanie zaistnieniu takich zbrodni przeciwko ludzkości i usprawiedliwianie nazistowskiej polityki nie może korzystać z ochrony przewidzianej przez art. 10 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka;

Mając na względzie Protokół Dodatkowy do Konwencji o przestępczości komputerowej dotyczący penalizacji czynów o charakterze rasistowskim, bądź ksenofobicznym popełnionych z wykorzystaniem technik komputerowych;

Przypominając Zalecenie Nr 1 dotyczące ogólnej polityki ECRI w sprawie zwalczania rasizmu, ksenofobii, antysemityzmu i nietolerancji oraz Zalecenie Nr 2 dotyczące ogólnej polityki ECRI na temat organów wyspecjalizowanych w sprawach zwalczania rasizmu, ksenofobii, antysemityzmu i nietolerancji na poziomie krajowym;

Przypominając też Zalecenie Nr 7 dotyczące ogólnej polityki ECRI w sprawie prawodawstwa krajowego dotyczącego zwalczania rasizmu i dyskryminacji rasowej, które zawiera kluczowe elementy odpowiednich środków prawnych dla skutecznego zwalczania rasizmu i dyskryminacji rasowej;

Mając na uwadze Deklarację Troski i Intencji w sprawie "Antysemityzmu w dzisiejszej Europie" przyjętą w dniu 27 marca 2000 r. przez uczestników strasburskich "Konsultacji na temat Antysemityzmu w dzisiejszej Europie", zwołanych przez Sekretarza Generalnego Rady Europy;

Mając na względzie Zalecenie (2001) 15 Komitetu Ministrów skierowane do krajów członkowskich w sprawie nauczania historii w Europie XXI wieku, które zostało potwierdzone przez Ministrów Edukacji podczas seminarium odbytego w Strasburgu w październiku 2002 r.;

Przywołując zasady zawarte w Karcie Europejskich Partii Politycznych w sprawie społeczeństwa nierasistowskiego;

Zauważając konkluzje Konferencji OBWE, w sprawie Antysemityzmu, które odbyły się w Wiedniu w dniach 19-20 czerwca 2003 r. oraz w Berlinie w dniach 28-29 kwietnia 2004 r.;

Przypominając działalność Unii Europejskiej w sferze zwalczania rasizmu i dyskryminacji oraz odnotowując konkluzje seminarium "Europa przeciwko antysemityzmowi, dla Unii Różnorodności", zorganizowanego w Brukseli w dniu 19 lutego 2004 r.;

Przypominając, że spuścizna historii Europy zobowiązuje nas do pamiętania o przeszłości przez pozostawianie czujnymi i aktywnie sprzeciwiającymi się wszelkim przejawom rasizmu, ksenofobii, antysemityzmu i nietolerancji;

Składając hołd pamięci ofiar systematycznego prześladowania i eksterminacji Żydów w ramach Holocaustu², jak również innych ofiar polityki rasistowskiego prześladowania i eksterminacji podczas Drugiej Wojny Światowej;

Składając hołd żydowskim ofiarom zabójstw i systematycznego prześladowania mających miejsce pod rządami reżimów totalitarnych powstałych w następstwie Drugiej Wojny Światowej, jak również innym ofiarom tych polityk;

Podkreślając w tym względzie, że Rada Europy została powołana właśnie po to, by bronić i promować wspólne i sprawiedliwe wartości – w szczególności ochronę i promowanie praw człowieka – w oparciu o które Europa była odbudowywana po koszmarze Drugiej Wojny Światowej;

Przypominając, że zwalczanie rasizmu, ksenofobii, antysemityzmu i nietolerancji jest zakorzenione w ochronie i promowaniu praw człowieka oraz stanowi ich część;

Będąc głęboko przekonaną, że zwalczanie antysemityzmu, wymagające podejmowania specyficznych działań, jest integralnym i istotnym składnikiem walki z rasizmem;

Podkreślając, że antysemityzm występuje w Europie od stuleci;

Obserwując obecnie wzrost antysemityzmu w wielu krajach europejskich i podkreślając, że wzrost ten charakteryzują nowe przejawy antysemityzmu;

Zauważając, że przejawy te często występują wraz z rozwojem wydarzeń we współczesnym świecie, takich jak sytuacja na Bliskim Wschodzie;

Podkreślając, że przejawy te to nie tylko działalność marginalnych bądź radykalnych grup, ale często szerokie zjawiska, występujące również w szkołach, które coraz częściej postrzegane są jako banalne zdarzenia;

Obserwując, jak często używa się symboli czasów nazistowskich i odniesień do Holocaustu w aktualnych przejawach antysemityzmu;

Podkreślając, że przejawy te wywodzą się z różnych grup społecznych i różnych sektorów społeczeństwa;

Obserwując, że ofiary rasizmu i wykluczenia w niektórych europejskich społeczeństwach same czasem stają się sprawcami antysemityzmu;

Zauważając, że w pewnej liczbie krajów antysemityzm, w tym jego nowe formy, nadal jest promowany, otwarcie albo w zakodowany sposób, przez niektóre partie polityczne i liderów politycznych, w tym nie tylko przez partie o charakterze ekstremistycznym, ale także pewne partie głównego nurtu;

Wierząc, że odpowiednia reakcja na te zjawiska może być rozwinięta jedynie dzięki wspólnym wysiłkom wszystkich istotnych podmiotów w europejskich społeczeństwach, włączając w to reprezentantów różnych wspólnot, przywódców religijnych, organizacje społeczeństwa obywatelskiego i inne kluczowe instytucje;

Podkreślając, że wysiłki w celu sprzeciwienia się antysemityzmowi powinny zawierać rzetelne wprowadzanie w życie przepisów prawnych przeciw rasizmowi i dyskryminacji rasowej w odniesieniu do wszystkich sprawców i z korzyścią dla wszystkich ofiar, ze szczególnym uwzględnieniem przepisów przeciw namawianiu do rasowej przemocy, nienawiści i dyskryminacji;

² w oryginale występuje „Shoah” – przyp. tłum.

Będąc przekonaną ponadto, że w wysiłki te powinno się też włączyć promowanie dialogu i współpracy między różnymi częściami społeczeństwa na poziomie lokalnym i krajowym, w tym dialog i współpracę między różnymi wspólnotami kulturowymi, etnicznymi i religijnymi;

Podkreślając silnie rolę edukacji w promowaniu tolerancji i poszanowania praw człowieka, a przez to w sprzeciwianiu się antysemityzmowi;

Zaleca Rządom Państw członkowskich:

- nadanie charakteru priorytetowego walce z antysemityzmem, podejmując wszelkie konieczne środki w celu zwalczania wszystkich jego przejawów, bez względu na ich pochodzenie;
- zapewnienie działaniom skierowanym przeciwko antysemityzmowi należytego im miejsca pośród działań skierowanych przeciwko rasizmowi;
- zapewnienie, że walka z antysemityzmem jest prowadzona na wszystkich szczeblach administracji (krajowym, regionalnym, lokalnym) i ułatwianie zaangażowania w te wysiłki szerokiego grona podmiotów z różnych dziedzin życia społecznego (polityka, prawo, ekonomia, społeczeństwo, religia, edukacja);
- ustanowienie prawa mającego na celu zwalczanie antysemityzmu, które brałoby pod uwagę sugestie ECRI zawarte w Zaleceniu Nr 7 dotyczącym ogólnej polityki ECRI w sprawie prawodawstwa krajowego dotyczącego zwalczania rasizmu i dyskryminacji rasowej;
- zapewnienie, że prawo przewiduje, iż w odniesieniu do wszystkich przestępstw karnych, rasistowska motywacja stanowi okoliczność obciążającą i że taka motywacja obejmuje też motywację antysemicką;
- zapewnienie, że prawo karne w sferze zwalczania rasizmu obejmuje też antysemityzm i penalizuje następujące czyny o charakterze antysemickim, jeżeli zostały popełnione umyślnie:
 - a. publiczne nawoływanie do przemocy, nienawiści albo dyskryminacji skierowane przeciwko osobie albo grupie osób z powodu ich żydowskiej tożsamości albo pochodzenia;
 - b. publiczne obrażanie i zniesławianie osoby albo grupy osób z powodu ich faktycznej albo przypuszczalnej żydowskiej tożsamości albo pochodzenia;
 - c. grożenie osobie albo grupie osób z powodu ich faktycznej albo przypuszczalnej żydowskiej tożsamości albo pochodzenia;
 - d. publiczne wyrażanie, w antysemickim celu, ideologii, która deprecjonuje albo oczernia grupę osób z powodu ich żydowskiej tożsamości albo pochodzenia;
 - e. publiczne trywializowanie, usprawiedliwianie, przebaczenie zbrodni Holocaustu albo zaprzeczanie ich zaistnieniu;

- f. publiczne trywializowanie, usprawiedliwianie albo przebaczenie, w antysemickim celu, zbrodni ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości lub zbrodni wojennych, albo zaprzeczanie tym zbrodniom, popełnionym przeciwko osobom z powodu ich żydowskiej tożsamości albo pochodzenia;
 - g. publiczne rozpowszechnianie, publiczna dystrybucja, produkcja albo magazynowanie mające na celu publiczne rozpowszechnianie bądź publiczną dystrybucję, w antysemickim celu, pisemnego, obrazkowego albo innego materialnego przejawu antysemityzmu opisanego w punktach a), b), c), d), e), f) powyżej;
 - h. profanacja, w antysemickim celu, żydowskiej własności i pomników;
 - i. tworzenie grup albo przewodzenie grupom, które promują antysemityzm; popieranie takich grup (takie jak zapewnianie im finansowania, bądź zaspokajanie ich innych materialnych potrzeb, produkcja, bądź uzyskiwanie dokumentów); udział w ich działalności z zamiarem przyczynienia się do popełniania przestępstw opisanych w punktach), a), b), c), d), e), f), g), h) powyżej;
- zapewnienie, aby prawo karne obejmowało przestępstwa o charakterze antysemickim popełniane za pomocą internetu, telewizji satelitarnej i innych nowoczesnych środków informacji i łączności;
 - zapewnienie, że prawo przewiduje obowiązek zniesienia publicznego finansowania organizacji, które promują antysemityzm, włączając w to partie polityczne;
 - zapewnienie, że prawo przewiduje możliwość rozwiązywania organizacji, które promują antysemityzm;
 - podjęcie odpowiednich środków dla zapewnienia, że ustawodawstwo mające na celu zapobieganie antysemityzmowi i jego karanie jest skutecznie wprowadzane w życie;
 - zaoferowanie ukierunkowanego szkolenia dla osób zatrudnionych na różnych szczeblach wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych – policji, prokuratorów, sędziów – w celu zwiększania wiedzy o przestępstwach o charakterze antysemickim oraz na temat tego, jak takie czyny mogą być skutecznie ścigane;
 - podjęcie kroków w celu zachęcenia ofiar czynów antysemickich do zawiadamiania o popełnieniu czynów antysemickich oraz stworzenie efektywnego systemu zbierania danych poprzez rzetelne monitorowanie dalszego losu takich zawiadomień;
 - utworzenie i wspieranie niezależnego wyspecjalizowanego ciała, zgodnie z Zaleceniem Nr 2 dotyczącym ogólnej polityki ECRI w przedmiocie organów wyspecjalizowanych do spraw zwalczania rasizmu, ksenofobii, antysemityzmu i nietolerancji na poziomie krajowym i zapewnienie, że działania podejmowane przez nie obejmą wszystkie formy antysemityzmu;

- wprowadzenie antyrasistowskiej edukacji do programu szkolnego na wszystkich poziomach i w sposób zintegrowany, włączając w to budowanie świadomości na temat antysemityzmu, występowania tego zjawiska przez stulecia i znaczenia zwalczania jego różnych przejawów, przy zapewnieniu, że nauczyciele będą odpowiednio przeszkoleni w tym zakresie;
- promowanie nauki o żydowskiej historii, jak również o pozytywnym wkładzie osób narodowości żydowskiej, żydowskiej społeczności i żydowskiej kultury do europejskich społeczeństw;
- promowanie nauki o Holocauście, oraz o rozwoju wydarzeń wiodących do niego, w szkołach i zapewnienie, że nauczyciele będą odpowiednio przeszkoleni by przedstawiać tę kwestię w taki sposób, aby dzieci również zastanawiały się nad aktualnymi niebezpieczeństwami i nad tym jak można zapobiec powtórzeniu się takich wydarzeń;
- promowanie nauki i prowadzenia badań na temat zabójstw i systematycznego prześladowania osób narodowości żydowskiej i innych osób pod rządami reżimów totalitarnych powstałych w następstwie Drugiej Wojny Światowej;
- gdy czyny o charakterze antysemitycznym mają miejsce w szkole, zapewnienie, że dzięki ukierunkowanemu szkoleniu i materiałom, dyrektorzy szkół, nauczyciele i pozostały personel będą odpowiednio przygotowani aby skutecznie przedstawiać ten problem;
- zachęcanie do debaty w mediach na temat roli osób pracujących w mediach w zwalczaniu antysemityzmu oraz spoczywającej na nich szczególnej odpowiedzialności w kwestii poszukiwania i informowania o wszystkich mających miejsce na świecie zdarzeniach w sposób unikający uprzedzeń;
- poparcie dla pozytywnej roli, jaką media mogą spełniać w promowaniu wzajemnego szacunku i sprzeciwianiu się antysemitycznym stereotypom i uprzedzeniom;
- wspieranie i zachęcanie do prowadzenia programów badawczych i niezależnego monitoringu przejawów antysemityzmu;
- wspieranie działalności organizacji pozarządowych, które odgrywają ważną rolę w walce z antysemityzmem, promując uznanie dla różnorodności, oraz rozwijając dialog i wspólne antyrasistowskie działania między różnymi wspólnotami kulturowymi, etnicznymi i religijnymi;
- podejmowanie koniecznych środków w celu zapewnienia pełnego zagwarantowania wolności religii oraz tego, że publiczne instytucje w swojej codziennej praktyce zapewniają rozsądne dostosowanie się do wymogów kulturowych i innych;
- wspieranie dialogu między różnymi wspólnotami religijnymi na szczeblach lokalnych i krajowych w celu sprzeciwienia się rasistowskim stereotypom i uprzedzeniom, włączając w to finansowanie i tworzenie instytucjonalnych płaszczyzn dla wielowyznaniowego dialogu;

- zapewnienie, że przywódcy religijni na wszystkich szczeblach będą unikać nawoływania do antysemityzmu i zachęcanie ich do wzięcia odpowiedzialności za ich nauczanie kierowane do zwykłych ludzi;
- zachęcanie polityków i liderów opiniotwórczych do publicznego przyjęcia zdecydowanego stanowiska przeciwko antysemityzmowi, poprzez regularne występowanie przeciwko jego różnym przejawom, włączając w to wszystkie jego współczesne formy, oraz jasno ukazując, że antysemityzm nie będzie tolerowany.

